

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονιές-6

Εγειρε ο ήλιος και η ζεστασιά μεταβαλλόταν σε ψύχρα. Σπκώθηκαν οι μανάδες και συνάμα σπκώθηκε και ο παππούς. Τον είδε η Μαρία και έτρεξε κοντά του αναψοκοκκινισμένη με το Σωκράτη ξοπίσω της.

- Λιγάκι ακόμα, παππού! Τώρα που δυνάμωσε ο αέρας θ' ανεβεί πιο ψηλά ο αετός μου.

- Θα μείνω εγώ με τα παιδιά για λίγο, είπε ο Πέτρος. Πηγαίνετε εσείς με την Όλγα. Η κυρία Μαίρη ετοιμάζει τραπέζι για όλους μας και μας περιμένει.

Έπαιρναν και άλλοι τη στρατιά της επιστροφής. Η μπροστινή παρέα τραγουδούσε:

*Στον κόμπο, στη ρίζα κόβουν την ελιά,
στα μάτια, στα φρύδια φιλούν την κοπελιά.*

*Στον κόμπο, στη ρίζα κόβουν το πλατάνι,
μια παπαδιά ορκίστηκε πως δεν το ξανακάνει.*

Βασιλικό σαρακοσιανό τραπέζι είχε στρωμένο η κυρία Μαίρη. Ήταν εμπλουτισμένο και με ζακυνθινά προϊόντα. Από όταν γεννήθηκε ο Διονύσης άρχισαν να έρχονται διαδοχικά καλάθια γεμάτα τρόφιμα. Την περασμένη εβδομάδα έφτασε το καλάθι με τα σαρακοσιανά. Μαντολάτα, παστέλια, λάδι, μέλι, μαύρη σταφίδα, χταπόδι κρασάτο και μια μικρή νταμιτζάνα κρασί βερντέα. Ο καπετάν Ροκάκης τράβηξε μια γουλιά, έγλειψε τα χείλια και είπε: «Μάλιστα, πρώτη φορά δοκιμάζω τούτο το ξακουστό κρασί. Χμ, μ' αρέσει». Σήκωσαν όλοι τα ποτήρια με τη βερντέα και ευχήθηκαν καλή Σαρακοστή.

- Και εγώ πρώτη φορά τρώω μαντολάτο. Μ' αρέσει, είπε ο Σωκράτης.

- Το καλοκαίρι θα πάμε διακοπές στη Ζάκυνθο να χαρούν οι γονείς μου τον έγγονό τους και θα σε πάρουμε μαζί μας.

- Θα πάρετε και μένα; ρώτησε η Μαρία.

- Βεβαίως, απάντησε ο Πέτρος.

- Η σημερινή Καθαρή Δευτέρα ήταν θαυμάσια. Δεν θυμάμαι τέτοια καλοκαιρία, τέτοιο γλέντι και τόσο κόσμο, δήλωσε ο καπετάν Ροκάκης και συμφώνησαν όλοι μαζί του.

*

Η χαραυγή του 1914 φάνταζε παραμυθένια. Η Ελλάδα είχε αποκτήσει την ακεραιότητά της. Αναμφίβολα, τα νέα εδάφη της θα συνέβαλλαν στην ευμάρειά της. Η ευδαιμονία του ελληνικού λαού ήταν έντονη και όλα φαίνονταν ρόδινα.

Ντινγκ-ντανγκ, Ντινγκ-ντανγκ, οι καμπάνες. Είχε ξημερώσει ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και η Εθνική Εορτή της 25ης Μαρτίου. Οι εκκλησίες κατάμεστες από κόσμο που προσκυνούσε και δόξαζε τη Χάρη της για τις νίκες στους Βαλκανικούς

Ο Ελληνικός Στρατός κατά την περίοδο του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου

Πολέμους. Η κυρα-Μαρίκα πήγε διπλά πρόσφορα στην Παναγία τη Χρυσοσπλιώτισσα και έδωσε στον παπα-Αναστάση χαρτάκι με τα ονόματα των γιων της, του Μανόλη και του Λευτέρη. Γονυπετής και γεμάτη συγκίνηση άκουσε να διαβάζονται τα ονόματά τους και συνάμα το απολυτίκιο της Θεοτόκου:

Σήμερα της σωτηρίας ημών το κεφάλαιον και του απ' αιώνος Μυστηρίου η φανέρωσις.

Ο Υιός του Θεού Υιός της Παρθένου γίνεται και Γαβριήλ την χάριν ευαγγελίζεται.

Διο και ημείς συν αυτώ, τη Θεοτόκω βοήσωμεν: Χαίρε Κεχαριτωμένη, ο Κύριος μετά Σου.

Μετά τη λειτουργία, πήγαν όλοι μαζί στην οδό Σταδίου, που ήταν σημαιοστολισμένη, να παρακολουθήσουν τη στρατιωτική παρέλαση. Ο ηρωικός στρατός, με τη μουσική επικεφαλής, περνούσε καμαρωτός από μπροστά τους. Το ρυθμικό του βήμα, η ευρωστία της νιότης, οι στολές, τα εμβλήματα, μάγευαν και συγκινούσαν. Ο κόσμος στέκονταν εκστατικός χειροκροτώντας και ζητωκραυγάζοντας. «Ζήτω ο στρατός μας! Πάντα με τη νίκη!» Μερικές μανάδες έκαναν το σταυρό τους ψηθυρίζοντας: «Να σας φυλάει η Μεγαλόχαρη, λεβέντες μας».

Πλουσιοπάροχο ήταν και το μεσημεριανό τραπέζι της διπλής γιορτής. Ο Ηρακλής θυμήθηκε τον κουμπάρο των παιδιών στο χωριό, το Βαγγέλη, και σήκωσε το ποτή-

ρι του. «Χρόνια πολλά στον κουμπάρο!» επευφήμησε. «Να τον χαιρόμαστε», είπαν όλοι σπκώνοντας τα ποτήρια τους. Είχαν να πάνε στο χωριό από τα βαφτίσια του Παντελή.

- Θα πάμε το Πάσχα; ρώτησε η Μαρία και η ερώτησή της έμεινε μετέωρη.

- Φέτος, είναι νωρίς το Πάσχα. Η Αρκαδία έχει ακόμα χιόνια, τόνισε ο καπετάν Ροκάκης.

- Το κρύο σκεφτόμαστε κι εμείς. Συνήθως, ο καιρός είναι τσουχτερός στις αρχές τ' Απρίλη, είπε ο Στέλιος.

- Ούτε εμείς θα πάμε στη Ζάκυνθο, ανέφερε ο Πέτρος.

Αποφάσισαν να πάνε στο πανηγύρι του Αγίου Νικολάου του Νέου που γινόταν στις εννέα του Μάη. Ο Ηρακλής σχολίασε ότι το μήνα Μάη η φύση είναι παραδεισένια στο Αηδονοχώρι.

- Θα πάρουμε και τον Ασίκη μας; Θα τ' αρέσει το χωριό.

- Όχι, Σωκράτη. Ο Ασίκης θα φυλάει το σπίτι, τη γιαγιά και τον παππού, είπε η Ερμιόνη. Όμως, μπορείς να πάρεις το κλαρίνο σου.

- Θα το σκεφτώ. Νομίζω ότι χρειάζομαι περισσότερη εξάσκηση.

Έκαναν ετοιμασίες για το Πάσχα και περίμεναν το Λευτέρη και το Μανόλη αλλά πήραν μήνυμα ότι λόγω της κρίσης στα παραμεθόρια δεν τους έδωσαν άδεια.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Μετά τη λειτουργία, πήγαν όλοι μαζί στην οδό Σταδίου, που ήταν σημαιοστολισμένη, να παρακολουθήσουν τη στρατιωτική παρέλαση. Ο ηρωικός στρατός, με τη μουσική επικεφαλής, περνούσε καμαρωτός από μπροστά τους.